

Opetushallitus

Lausunto

Perusopetuksen oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin täsmentäminen (OPH/2607/2019)

Perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 luvun 6. uudistaminen

Suomen Luokanopettajat ry kiittää mahdollisuudesta saada antaa lausuntonsa Opetushallituksen laatimasta luonnoksesta koskien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arviointilukua.

Yleistä

Lausunnolla oleva luonnos OPS 2014 luvusta 6. on aiempaa selkeämpi ja johdonmukaisempi. Toistoa ja päällekkäisyyksiä on karsittu ja luvusta on saatu käytännössä ymmärrettävämpi normisto opettajien arviointityön ohjaamiseen.

SLO ry edellyttää, että Opetushallitus kiinnittää erityistä huomiota perusteiden toimeenpanoon paikallisesti, jotta arvioinnissa aidosti tapahtuisi muutoksia niissä tekijöissä, jotka osaltaan käynnistivät nyt menossa olevan uudistustyön.

SLO ry edellyttää myös, että arviointikriteerit arvosanoille 5, 7 ja 9 laaditaan myös vuosiluokille 4. ja 6. sekä vähimmäisosaamisen kriteerit vuosiluokalle 2.

Lisäksi SLO ry ehdottaa, että varhennettu vieras kieli (1.-2. lk) arvioitaisiin aina vain hyväksytty -merkinnällä. On tuskin kovin mielekäästä arvioida vierasta kieltä muulla tavalla kouluopintojen alkuvaiheessa, missä oppisisällöt vieraan kielen osalta ovat melko pienet. Oletettavasti näin toimitaankin, mutta tästä olisi hyvä olla ohje.

6.1. Arvioinnin tehtävät perusopetuksessa

Arvioinnin tehtävä, formatiivisen ja summatiivisen arvioinnin kuvaukset ovat luonnoksessa määritelty hyvin. Arvioinnin selkeytymiseen tulee vaikuttamaan myös se, että arviointikulttuurin kuvauksesta on luovuttu.

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

Arvioinnin yleiset periaatteet ovat määritelty aiempaa selkeämmin. Tämän luvun oikea tulkinta johtanee arvioinnin yhdenvertaisuuden lisääntymiseen etenkin päättöarvioinnin osalta tulevien arvosanakriteerien kautta. Kyseiset arvosanakriteerit tulee saada myös alakouluun, kuten tämän lausunnon yleistä osassa sanotaan.

Hyvänä muutoksena SLO ry pitää sitä, että aiempi epämääräinen kuvaus arvioinnin monipuolisuudesta on poistettu. Myös tätä kautta on oletettavissa arvioinnin yhdenvertaisuuden parantuminen.

6.3. Oppimisen ja osaamisen arviointi

Johdantolukuna tämä luku on selkeä tiivistelmä formatiivisesta ja summatiivisesta arvioinnista.

6.3.1. Formatiivinen arviointi

Formatiivinen arviointi on arviointia, jota tapahtuu opetuksen jokaisena hetkenä. Formatiivisen arvioinnin tulee olla sellaista arviointia, jota ei veloiteta dokumentoitavan. Tämä linjaus on erittäin kannatettava ja tämän linjauksen toteuttamista paikallisesti tulee valvoa. Opettajat luonnollisesti osana omaa työtehtäväänsä tekevät varmasti merkintöjä omiin muistiinpanoihinsa ja pystyvät näitä arviointitietoja välittämään mm. erilaisissa arviointikeskusteluissa ja oppilas- ja huoltajatapaamisissa.

6.3.1. Summatiivinen arviointi

Summatiivinen arviointi on määritelty selkeästi.

6.4. Työskentelyn arviointi

Työskentelyn arviointi on määritelty selkeästi.

6.5. Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen arviointi on määritelty selkeästi.

6.6. Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana

Ei erillistä lausuttavaa

6.7. Arvioitavat oppiaineet kunkin lukuvuoden päätteeksi

Monialaiset oppimiskokonaisuudet eivät ole oppiaineita, joten niitä ei pidä arvioida erikseen. Tämä linjaus on selkeä ja hyvä.

Oppiaineen yksilöllistämisen rajapinta on ollut opetussuunnitelmallisesti hämärä. Käsiteltävässä luonnoksessa yksilöllistämisen edellytys selkeytyy huomattavasti: ”Oppimäärän yksilöllistäminen tehdään vasta silloin, kun oppilas ei annetusta tuesta huolimatta näytä saavuttavan arvosanan 5 edellyttämää osaamisen tasoa.” Tämä linjaus on erittäin kannatettava. Kaikki mahdolliset tukitoimet on käytettävä ennen yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen ei ole hyvä pedagoginen vaihtoehto etenkin realistisen osaamistason määrittelyyn jatko-opintojen kannalta.

6.8.-6.12. Päätösarviointiin ja poissaoloihin liittyvät luvut

Ei erillistä lausuttavaa

6.13. Todistukset

6.13.1. Sanallinen ja numeroarviointi todistuksissa

SLO ry kannattaa numeroarvioinnin aikaistamista nykyiseen opetussuunnitelmaan verrattuna. Koska numeerinen arviointi on tarpeellinen nykyisessä jatko-opintohakujärjestelmässä, on numeroarviointi syytä ottaa aiemmin, kuin vasta 8. luokalla käyttöön.

Numeroarviointia tarvitaan myös alakoulussa esimerkiksi painotetun opetuksen luokkiin hakeutumisen vuoksi.

Numeroarviointi on edelleen pätevä keino osoittaa osaamisen tasoa. Tämä luonnollisesti edellyttää hyvin laadittuja arvioinnin kriteerejä ja niiden yhteyttä numeeriseen arviointiasteikkoon.

6.13.2.-6.14. Lukuja todistuksista

Ei erillistä kommentoitavaa.

6.15. Paikallisesti päätettävät asiat

Arvioinnin tulee olla yhdenvertaista koko Suomessa. Tästä syystä SLO ry:n mielestä arvioinnin osalta ei juurikaan saa olla paikallisesti määriteltäviä asioita. Arviointiluku 6. pitää olla suoraan siirrettävissä paikallisiin opetussuunnitelmiin ilman muutoksia.

Suomen Luokanopettajat ry

Marko Jokinen
Puheenjohtaja

